

Саяси дискурстарды аудару ерекшеліктері

Жоспар:

1. Дискурс дегеніміз не? Оның түрлері?
2. Саяси дискурсқа анықтама
3. Саяси дискурста кездесетін ерекшеліктер
4. Саяси дискурсты корей тілінен қазақ тіліне аударғанда қолданылған трансформациялар

Дискурс

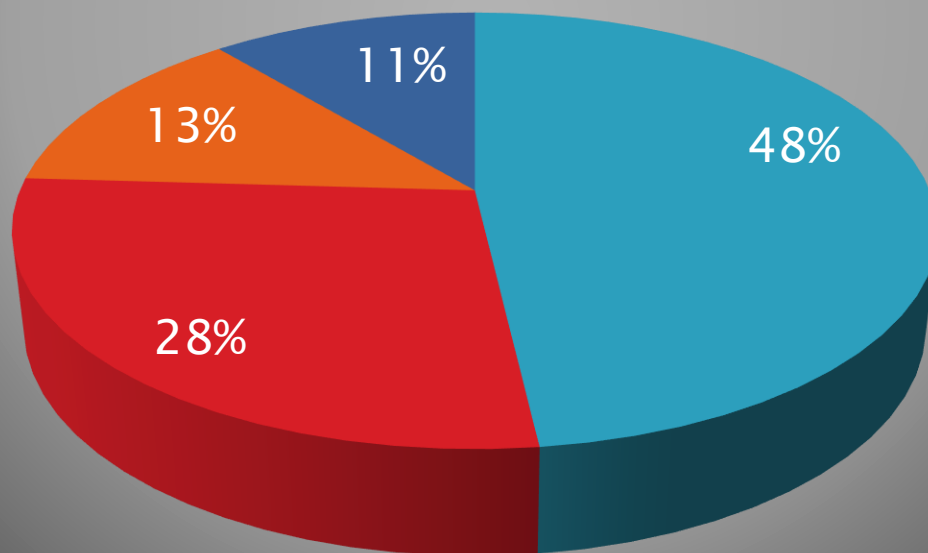
бұл коммуникативті тіл құралы. Дискурс – сөйлеушілердің сөз жағдаятын ескере отырып, шынайы өмірдегі оқиғаларды өз тіліндегі лексикалық, грамматикалық, фонетикалық жүйелер арқылы тілге көшіру, яғни диалог жүзіне түсіру.

Г.Г.Бүркітбаеваша, дискурс дегеніміз мәтінмен интеракцияға қатысушылар және коммуникативтік жағдаят қосындысы.

Дискурс дегеніміз – дайын мәтіннің сөйлеу әрекетін туғызушылар мақсатына сай күрделі әрі нақты коммуникативтік жағдайға айналуы.

Саяси дискурстың қолданылу аясы

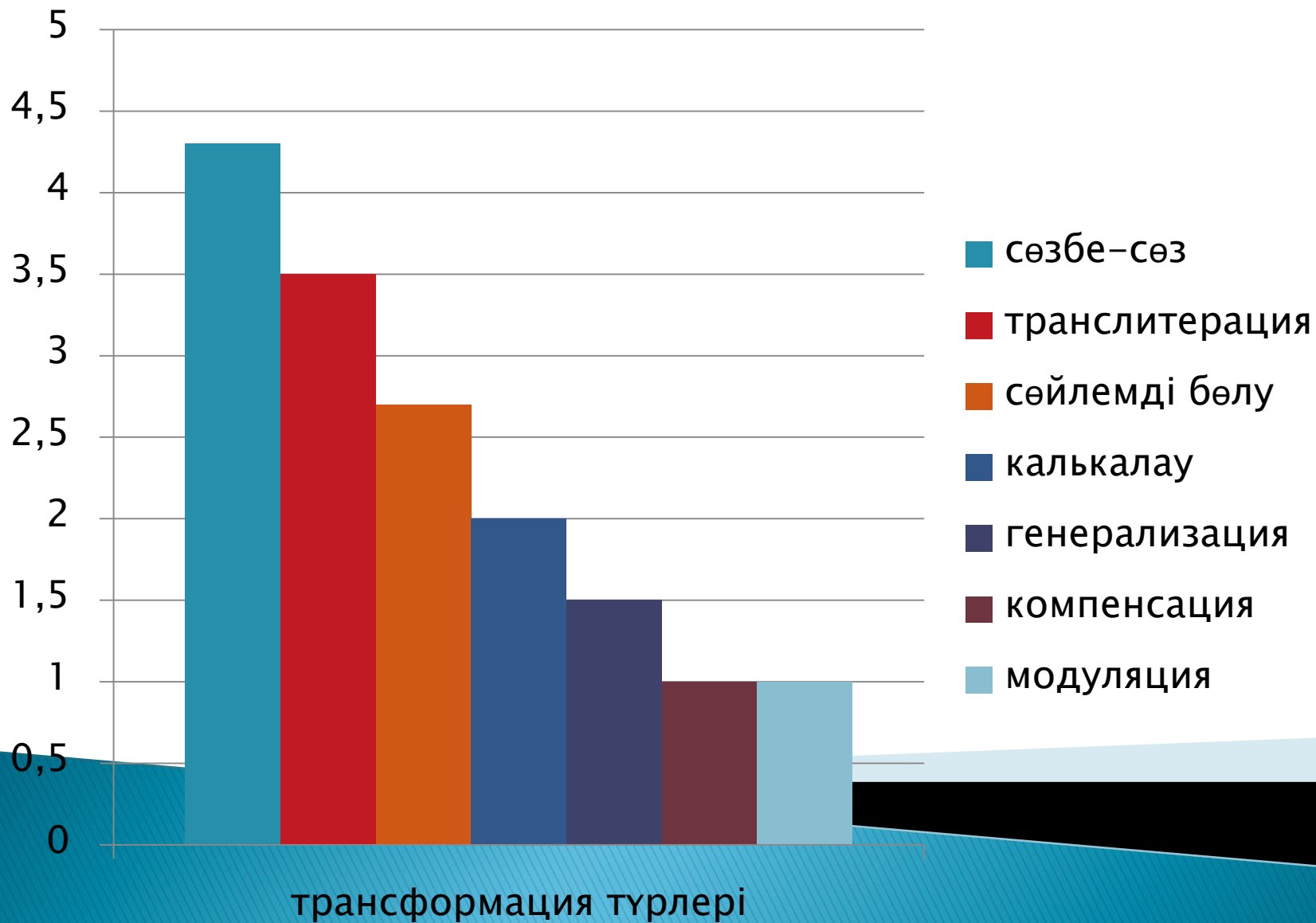
- БАҚ
- Саммит, келіссөздер
- саяси элиталардың сөз сөйлеуі
- бейресми аударма

Саяси дискурс:

- Саяси дискурс әдетте саясаткерлердің, саяси элита, саяси тұлға және т.б көпшілік алдында сөйлеген сөздері, оқылатын мәлімдері т.с.с;
- тілдік емес мақсатта жасалынады,яғни мақсаты саяси жағдайды түбегейлі өзгертіп жібере алуы мүмкін, сонымен қатар адамдар тобының көзқарасын өзгеру арқылы түсіндіріледі;
- сығымдау стратегиясы.

Синтактикалық ұқсасу (сөзбе – сөз, өзгеріссіз)
аудару дегеніміз – оригиналдық синтактикалық
құрылысын аударма тілінің ұқсас
структурасымен қайта жасау әдісін айтамыз.
«нольдік » ауыстырудың типі

Мысалы, “이번달 중순으로 예정됐던 문재인
대통령의 멕시코 공식 방문이 취소됐습니다»
“Осы айдың ортасына белгіленіп қойылған
Мун президенттің Мексикаға ресми іс-сапары
кері шегерілді”

Транслитерация оригиналдық лексикалық бірліктерінің формасын аударма тілінде әріптердің көмегімен қайта жасайтын аударма тәсілі.

— Мысалы, 화성-15 сөзінің қазақ тілінде дәл баламасы жоқ болғандықтан, оны «хвасон-15» деп графикалық формасын сақтай отырып, аударылды.

Калькалау әдісі

- оригиналдың лексикалық бірліктерін, олардың құрамдас бөліктерін – морфеманы немесе сөзді ---- олардың аударма тіліндегі лексикалық сәйкестіктерін ауыстыру жолымен болатын аударма тәсілі.

Мысалы, '초라한 성적표' - «ескірген үлгерім»,
'교조주의' - «догматизм» және т.б

-
- Жалпылау дегеніміз- нақтылауға қарама-қарсы яғни тар мағынадағы бастапқы тілдің бірліктерін аударма тілінің кең мағыналы бірліктерімен ауыстыру. Жасалынған сәйкестік жаңа ұғым (жаңадан туған) яғни бастапқы түрді сақтай отырып жаңа ұғым білдіреді.

-
- Жалпылау да кездеседі, оған мысал ретінде «김 위원장이 보낸 모친 별세 조의문» деген сөйлем бөлігі «Ким төрағаның, анасының өліміне көңіл айту хаты» деп аударылды.

Компенсация

- оригиналдағы бастапқы тіл бірліктерінің элементтерінің мағыналарының жойылуы немесе түсіп қалуын аударма тілінде қандай-да бір басқа тәсілдерімен орнына келтіру тәсілін айтамыз.

- . Мысалы мәтінде «한일·일한 의원연맹» дегенді «Корейжапон-жапонкорей арасындағы Ассамблея» деп аударылды. Яғни, мұнда айтылуы жағынан логикалық түрде «арасында» сөзін қосу қажет.

Модуляция немесе мағыналық даму дегеніміз – бастапқы тілдің сөздері мен сөз тіркестерін аударма тіліндегі, яғни мағыналары логикалық түрде бастапқы тілдің бірліктеріне шығатын бірліктермен ауыстыру

Мысалы, 깊이 감사드린다- сөз тіркесін «терең рахмет» емес, лексикалық тұрғыдан көбірек сәйкес боп тұрған «үлкен алғыс білдіремін» деген тіркеспен алмастырылды. Яғни, мағынасы логикалық түрде бастапқы тілдегіден тіл бірліктерінен шығатын сөз тіркестерімен ауыстыру.